

Osallistuva budjetointi Inarin kunnassa

Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen syyspäivät 12.-13.9.2024

Leena Korhonen
Hyvinvointikoordinaattori

Mitä on osallistuva budjetointi?

- Toimintatapa, jossa asukkaat otetaan mukaan yhteisiä verovaroja koskevaan keskusteluun, suunnitteluun ja päätöksentekoon
- Osallistuvaa budjetointia voi toteuttaa monilla eri tavoilla. Osallistuva budjetointi voidaan rajata koskemaan esim.
 - tiettyä prosenttiosuutta kunnan budjetista
 - tietyn toimialan koko budjettia
 - tiettyä osaa budjetista tai
 - tiettyyn hankkeeseen tai investointiin osoitettua määrärahaa
- Kuntalaki kannustaa osallistuvan budjetoinnin soveltamiseen

Osallistuva budjetointi Inarissa

- Toteutettu vuodesta 2019 lähtien
- Vuosittain varattu 10 000 €:n määräraha
- Tähän mennessä ei ole asetettu ehdotuksille teemaa
- Osallistuvan budjetoinnin määrärahalla on toteutettu:
 - Vuonna 2019: Ivalon koirapuiston kunnostus
 - Vuonna 2020: Skeittiparkin rakentaminen Inarin kirkonkylälle (täydennettiin hankerahalla)
 - Vuonna 2021: Lainattavia liikuntavälineitä Ivaloon
 - Vuonna 2022: Harrastusvälineitä sivukylille sekä Jänkkävaaran alueen kehittäminen
 - Vuonna 2023: Inarin kirkonkylän kuntoportaiden tarvikkeet & suunnittelu
 - Vuonna 2024: Keinolahden frisbeegolf-radan kunnostus

Osallistuvan budjetoinnin prosessi Inarissa

Ehdotusten
jättäminen

Ehdotusten läpi
käyminen kunnassa

Äänestys

Voittajaehdotuksen
toteuttaminen

Vaihe 1: ehdotusten jättäminen

- Osallistuvan budjetoinnin ehdotusten tulee olla toteutettavissa 10 000 euron määrärahalla, toteutua Inarin kunnassa, olla kunnan toimivallassa sekä olla säännösten ja lainsäädännön mukaisia
- Ehdotuksia voi jättää verkkolomakkeella, kirjastoilla ja kirjastoautossa, osallisuuskeskuksessa, WhatsApp-viestillä tai tekstiviestillä
- Ehdotukset tehdään anonyymisti
- Ehdotuksia on jätetty vuosittain n. 40-130, samoja kohteita ehdotetaan paljon

Vaihe 2: ehdotusten läpi käyminen kunnassa

- Ehdotukset kootaan yhteen ja käydään läpi toimialojen kanssa
- Äänestykseen etenevistä ehdotuksista tehdään alustava toteutussuunnitelma
- Äänestykseen eivät etene ehdotukset, jotka ylittävät budjetin, eivät ole kunnan toimivallassa tai jotka kuuluvat muutenkin kunnan pitkän aikavälin suunnitelmiin tai perustyöhön

Vaihe 3: Äänestys

- Äänestää saavat kaikki samana vuonna 12 vuotta täyttävät ja sitä vanhemmat inarilaiset
- Äänestäminen tapahtuu nettilomakkeella tai paperilomakkeella kirjastoissa, kirjastoautossa sekä osallisuuskeskuksella
- Yksi henkilö voi äänestää vain kerran
- Ääniä on annettu vuosittain n. 270-420 kpl

Vaihe 4: voittajaehdotuksen toteuttaminen

- Äänestyksen ratkettua tehdään aiempaa tarkemmat suunnitelmat ehdotuksen toteuttamiseksi
 - Toteutuksen suunnitteluun osallistetaan kuntalaisia
 - Toteutuksesta viestitään eri kanavissa
- Osallistuvan budjetoinnin prosessi vuosittain:
 - [Osallistuva budjetointi - INARI.FI](https://www.inari.fi/osallistuva-budjetointi)

Tunnistettuja haasteita

- Kuntalaisten voi olla vaikea hahmottaa eri hankintojen tai toimenpiteiden kustannuksia
- 10 000 euroa on riittämätön summa useimpien ehdotusten toteuttamiseen, erityisesti jatkuvuuden näkökulmasta
- Ehdotuksia on tullut myös kohteista, jotka ovat jo olemassa tai vireillä: viestintä ei ole tavoittanut kaikkia
- Äänestyksessä pärjäävät Ivaloon ja Inariin kohdistuvat ehdotukset, koska siellä on eniten äänestäjiä. Pienillä kylillä turhautumista.

Muita huomioita ja kehittämisajatuksia

- Kaikki ehdotukset ovat tärkeitä
 - Osallistuvan budjetoinnin avulla saadaan tärkeää tietoa kuntalaisten tarpeista ja toiveista -> pyritään huomioimaan muussa kunnan toiminnan ja talouden suunnittelussa
- Prosessin kehittämisajatuksia
 - Teeman rajaaminen esim. kuntastrategian kärkien mukaisesti?
 - Ratkaisukeinoja esim. johonkin hytetu-raportista nousseeseen haasteeseen?
 - Ehdotusten hankkeistaminen?
 - Pitkän aikavälin osbu-suunnitelma näkyväksi, mikäli teemaa rajataan jotenkin

Kiitos!

Leena Korhonen
leena.korhonen@inari.fi
040 643 4305